

„ЗАСТАВА“ излази трипут
у недељу, средом, петком
и недељом
Ц а је на годину 14. фор
на по год. 7. фор. на чет-
врт године 3. фор. 50 нов.
а вр. за Аустрију, а за Ср-
бију на годину 140 гроша
на по год. 70, а на четврт
године 35 гроша

ЗАСТАВА.

Оглашен се рачунају по по-
дацима прета, које из гар-
монста заузимају, и за сваку
врсту плаћа се за први пут
5, за сваки даљи пут 4 и
остим тога за жиг увек по
30 и. Доноси се плаћу у
редовитну а предплата и ин-
терати администрацији „ЗА-
СТАВА“ у Нови Сад, у кући
број 858. код „златног ју-
дора“

Број 84.

У Новоме Саду, у петак 18. јула 1869.

Год. IV.

У Новом Саду 16. јула.

Догођај у Кракови дао је повода листовима сваке боје осим оних који су клерикални, да осуде институцију манастира. Напоменути смо у прошлом броју мишљење полувластична листа „Ловца пештанска“ о манастири, а сад ћемо да наведемо речи опозициона „Нова сл. Ловца“. Нови Ловд довађа са догађајем у Кракови једну догађај један у манастиру у Калочи, што се тако рђи у оно исто време обео, кад и онај у Кракови. У манастиру у Калочи држана је на наукама једна девојка. Ту је привољу да буде калуђерица и она против воље и молбе материне чија је јединица буде обучена. „Кад бесавесни Руе каже Н. Л. памет једне девојчице заврне и отме је родитељској кући, то ће сваки човек тако дело осудити; али кад света пропаганда неискрено дете у своју мрежу увати и из руку је материни отме — зар да је то право. И најстрожији закон за рекрутацију ослобађа јединца сина подпору ван-моглих родитеља, али „духовна вртонка“ за то неће да зна. Поменута је девојка била једна подпора своје болесне матере. „Нови сл. Ловд“ опомине владу на овај догађај и пита: „Зар ту држава ни речи, да не рекне? Зар да се и дуго трпи да у држави има друштва, које далеко од сваке друштвене комуникације проводи своје биће, које се не да дефинирати без надвора државна. Зар ће се и одсад „слободна црква“ у „слободној“ држави, тако разумевати, да је цркви слободно чинити шта оће, и да држава може тако слободна бити, да се за прву и не брине? Господа, која се брину за тако звану „католичку аутономију“ имали би сада најбољу прилику да се и о манастири поразговоре. Да се ома манастири укину, то код толики манастира у земљи не би било опортуну, али припрему за укинуће чинити то би требало, а дотле нек дођу манастири без разлике под надзор државни.“ Дакле не само ми, него сав је свет јавно на људе из манастира, а то за цело не што су добри.

Но како што се код нас одушури ови људи праведним захтевима народним, тако је то исто и код католика. Католици нећу више да су робови својих свештеника те се и они отицају на аутономију црквену. У Угарској овај покрет скоро је почео и већ је држан католички конгрес у Пешти, на ком је више мирјана него свештеника било. Ово неможе католичка јерархија да трпи и да угуши покрет за аутономијом црквеном, нестраши се као и наша ни од каква средотва. Католички свештенички лист „Монде“ доноси на сваки начин од мађарске јерархије инспириран чланак у ком се ово вели: „Аутономија католика“ то је прво и прво лаж, а осим тога у њој лежи више нешто него сама Шизма. Из те привидне аутономије изаћиће угњетене цркве. Што ти секташи угарски оћеду то је прави протестантизам, јер и протестантизам није другачије почео, него тим што су се лајци дочекали цркве. Цел овог покрета то је да се „поплачкају цркве на добра.“ Ето тако исто као што наши клерикалци подмећу народној странци, да оће веру да поруши и манастирско добро себи да присвоји, тако исто чине и католички клерикалци мађарској народној странци. На конгресу који је држан усљед „аутономије католичке“ били су први капаци-тети и родољуби мађарски. Ту је било први људи из свију странака са угарска сабора, па зар све странке зар сав народ оће да ру-чи веру и да увађа шизму тим што тражи себи слободу у цркви. Ко верује мађарским клерикалцима да Деак, Гици, оће да веру поруши и манастире да плачка тај нек верује да то и Субот. и Милетић оће.

У Шпанији већ је учињен почетак гра-вој драми грађанска рата. У Ламанху упале се карлистанске чете, и ту је дошло до боја. По „Импарсјалу Шпанском“ чете су ове по-тучене и растеране. У опште у Шпанији опада се велика узрујаност која ће морати скорим у врву ратну изметнути се. Највећма је ускликло у Бургосу и Навари кошто „Кор-спондентсја Мадридска“ јавља, али по писмима из Тарагона скоро ће свуда немири букнути. „Ивалдад“ изнаша протест против закона од 1821 године који су подписала 22 републи-канца.

„Рајтеров биро“ из Цариграда јавља, да је добио поуздана извешћа, да се Египат јако

оружа. Услед тога и услед покрета на бал-канском полутоку спрема се по речма „Н. сл. Ловца“ и Турска на рат, јер је дала да се два града утврђују и да се на врат на нос оружје и муниција купује. „Н. Пештански Ловд“ опомине владу, да буде услед тога на опрезу. Њему и то изгледа као casus belli што Србија устан себи кроји а нешта Турску за допуштење, и ништен конференцију европ.

Вандерер донаша глас, да је у Србији од како је потврђен устав наступила криза мини-стерска. Услед овог је, вели он, министар Ценић дао оставку и на његово је место позват телеграмом Јеврем Грујић. И министар Матић, каже Ванд. дао је оставку, али ре-генство незна кога ће му на место, те још није ништа о том решено. Незнамо дал је Матић сасвим се повукао из министарства или је једно задржио.

Представка народне странке министру просвете.

Ваша Преузвишености Господине Бароне и министре!

Његово Величанство изводило је на темељу §. 5. чл. IX. угарског државног сабора од г. 1868, Вашој Преузвишености наложити, да учините наредбу, како да се србски народни сабор по карловачком митрополиту и србском патријарху што пре сазове.

Цљ и задатак овога сабора јест по сми-слу §. 4. истога законског чланка, то, да се ва исти сабор уз удружање највишег права одобрења изради устројство.

Ово је Њ. Величанство за то тако наро-дило, што се показала прчка потреба за народ србски православно цркве, да се устројство сабора му што пре законитим уставним путем у ред доведе, пошто досадање устројство тог сабора не одговара ни духу времена, ни вољи народа. Услед највишега налога учинила је Ваша Преузвишеност кораке, те буде на највећу радост и утјеху народа нашега сабор наш по Н. Светости господину патријарху на дан 1. (13.) Јунија т. г. у Карловце заоста и сазван.

Сабор је тај одмах по смислу одуста В. Преузвишености себе попунио, одредивши, да се она посланичка мјеста, која су услед одде-лења митрополије романске празна остала дру-гим мјестима србским додјеље.

Па док су се избори у тим мјестима оба-вљали, преправио је сабор по дотичним одбо-рима предлоге, кои да се одмах у претрес узму, како се сабор долазком ново изабраних чланова попуни.

Ти су предлози били ови:

1. Питање о председнику сабора;
2. Пословник за сабор.
3. Верификациони операт;
4. Устројство сабора;
5. Изборни ред за сабор.

Прво питање буде заоста у сабору преду-зето, и послј живље дебате тако рђшено, да се у самом устројству сабора пред сабор до-несе, и онда мериторно рђши.

Кад дође дан, да се пословник саборски у претрес узме, онда стави једна страна сабора предлог, да се сјднице саборске до Септембра мјесеца т. г. одложе.

Ми смо се том предлогу противили, изја-вљујући, да морамо пре свега свршити пред-мете, који су већ готови, и да морамо у по-гледу на одношење парохијалног свештенства к парохијалном народу оне наредбе донети, које су од прчке потребе, пак онда нека би сјднице саборске и одложили.

Разлови, кои су нас водили, да се проти-вимо одлагању сјдница на дуже врјме, јесу ови:

1. Што смо и са стране закона, кои на-шој највећој потреби одговара, и са стране Н. Величанства, позвани, да пре свега устрој-ство сабора израдим, и Н. Величанству на одобрење поднесемо.
2. Што то исто захтђва и народ онај, кои нас је на сабор послао тако, да би у њому највеће незадовољство побудили, ако му тој праведној жељи не би одговорили.
3. Што смо због особених околности до то доба 10.000. фор. потрошили, пак дошавши баш у стање да можемо прави задатак рђшити — да се посла манемо, и кући на два месеца одлазимо. То се неби дало ничим оправ-дати, и служило би само на раздражење народа.

4. Што је наредбама о дотацији свештен-ства на сабору 1864-5 донешенима и по Н. Величанству 10. аугуста 1868 потврђенима у рђким покраинама између пароха и паро-хијална народа таково огорчење и таково разстројство доведено, да је свештенство нај-већој невољи изложено а народ у бјду мо-жда и неорећу пасти може, ако се што пре ма и провизорне наредбе недонесе, које би ту бјду одстраниле. Зато су и наши коми-тетсти нама понајвише налог дали, да се пре-ништом неразливамо, док сходне наредбе не-донесемо, да се тој невољи доскочи.

Овима разлозима, кои су од непобитне нај-веће важности, стављала је протустранка на супрот сили ова два навода:

а., Што дотацију свештеника коначно рђ-шити немогу;

б., што је време топло, а дворана мала, па је тежко сјднице држати.

Шупљина ових навода јесте очевидна.

Ми смо искали да се за свештенство па-рохијално само оне наредбе донесу, које су прчке нуждне и најпотребније, а коначно рђ-шење оставили би и ми на друго време. На дотичну изјаву са стране самога свештенства, признала је најпослђ и сама та друга странка, да се у овом предмету мора што то наредити, пре него што се сјднице одгоде и тим су сами предлог свој побили.

Други њихов разлог престаје тим, што се сјднице у јутру рано и увече, кад вру-ћина престане, држати могу.

А најпослђ све ово, што је нужно, мо-гло би се за 10—12 дана свршити, па би се онда могле слободно сјднице до на јесен од-ложити закључком самога сабора.

По на велико наше чудо, док смо ми про-дужење дебате о одлагању сабора чекали јави нам Н. Светост патријарх по три наша к себи позвана члана, да он изван сабора и мимо-лазећи сабор, сјднице на неоповишно време одгађа, што су преко 30 чланова од проту-странке мандате своје положили.

Ми смо нато Н. Светост г. патријарха опоменули, да сјдницу сазове, и у њој јави, кои су чланови мандате положили, и питање о одлагању сабора тамо потакне; навели смо му да на право сабора спада, наредити, што да буде, ако кои члан сабора или њих више мандате положи; примћили смо му, да прави сабор одгодити неприпада председнику него самој скупштини; обратили смо позорност ње-гову на ту околност, да ти чланови сабора, кои су мандате своје положили, имају своје замћнике, треба дакле не да се сабор одгоди него да се замћници позову; казали смо му, да ћемо и ми у одлагању сјдница суздржати, но да се најпре они предмети сврше, кои су готови, и које свршити морамо, ако хоћемо да народу у очи можемо погледати без сра-моте и стида; рекли смо му, да ти предмети за 10—12 дана могу бити свршени, па онда да могу господа и у топлице ићи, и т. д. Његова је Светост г. патријарх остала при свом закључењу, изјавивши нам, да ће ствар вашој преузвишености поднети, па да ће оно учинити, што ваша преузвишеност одредити изволи.

Ми смо држали за дужност своју на ово Н. Светости примћити, да Ваша Преузвише-ност у том питању ништа одређивати неможе, докле год. Чл. IX. г. 1868 постои, јер усљд тога закона спада то у круг наше тим зако-ном признате и гарантоване аутономије; а кр. угар. министар црквених дјла и просвјте, даће бити послђњи, који ће закон поврђити, као што је то већ у више прилика јасно по-свјдочио.

Но и то није имало успђха. И управо ова послђња изјава Н. Светости г. патријарха и председника нашег сабора доводи нас к Вашој Преузвишености!

Ваша Преузвишености!

Ми држимо за дужност своју, као изабрани народни заступници, да узмемо у обрану и да заступимо на сваком мјесту против сваког на-падаја, ма овај одгуд долазио, право нашега народа и наше цркве, признато по круци, ујамчено законом, припадајуће им или по дјдовским установама или по начели аутоно-мије које држава признаје.

Овај наш садањи сабор има се држати на темељу права нашег народа и на темељу на-редбе државног закона.

Чл. IX. 1868 непристоји дакле ни којој особи нити са стране владе, нити са стране народа право, држати тај сабор или подржати, сазвати га или несазвати, одгодити га или неогодити: сабор се има држати; па кад је већ и сазван, има се дотле држати, док зада-так свој неврши.

Хоће ли се међу тим, и на које време одгодити, то само може сабор сам рђшити и више нико.

И зато смо увђрени, да Ваша Преузви-шеност ово право сабора, а управо народа нашега, ни правим ни околним путем нећете прђцити ни прђћати.

А зато смо и дошли к Вашој Преузви-шености, да Вам јавимо, да Н. Светост од Вас наредбу очекује, која ће нашу аутоно-мију да поврђи; и да вам изјавимо, да ће таква наредба Ваше Преузвишености жестоко одпор у народу нашем изазвати; те сукоб између чланова нашег сабора и његовог пред-сјдника, а можда и сукоб између патријарха и народа његове цркве могућим учинити.

Нека Н. Светост саборске сјднице што пре отвори, па ће сабор сам оне мђе упо-требити, које ће све препреке успђшна дјло-вања уклонити.

А сјднице могу се на брзо отворити. Јер јесу ли иђки чланови саборски мандате залоста положили, то може председник сабора на мђото изступивших чланова нове изборе наредити, и чланове у сјдницу на извђотни дан позвати.

Ми дакле јављајући ово В. Преузвише-ности, молимо Вас, да би Н. Светост, г. патри-јарх, и председника нашег сабора у Карловци по дужности, коју Вам чл. IX. 1868 и нај-виша заповјест Н. Величанства налаже, упу-тити извољили, да сазван сабор продужи, нове изборе, у којима су изступањем иђких чла-нова нуждни, одреди, и чланове саборске што прије у сјднице позове.

Ми смо у почетку ове представке казали, како смо Н. Светости г. патријарху примћили, да чланови, што су мандате положили, имају своје замћнике.

По у оно време, није јошт одгађање са-бора на неоповишно врјме чином било нити су познати били разлови, на којима су дотични чланови полагање мандата утјемљили.

Сад пак, пошто су она господа, своје ма-дате положили, на такви начин, кои и њихове замћнике из сабора искључује морају се нови избори на мђото изступивших чланова одредити.

Овом приликом морамо Вашој Преузвише-ности до знања ставити, да у војеној крајини, генералне команде изборе посланика за наш народни сабор званично руководе; да народ своим прописима присиљавају, да бирају ои-цире за заступнике, и да старим из XVIII. вђка долазећим ферорднузима слободу избора искључују. Напие: док у Угарској, Хрватској и Славонији просто стои биранична неабрати кога им је воља, само нек је подданик Н. Ве-личанства, и нека нема оних препона, које чо-вђка из других сабора искључују; у војеној крајини недопуштају народу бирати другог, него кои је становник пуковније која бира. Ово се никако неможе у склад довести са чл. IX. од г. 1868, кои ниште само 25 заступника за крајину, а у осталом свим Србљем православно исповјести, кои митрополији карловачкој при-падају у овој ствари аутономију једнаким на-чином осигурава.

Ако је аутономија свима нама једнако га-рантована, онда властима у крајини нимало више права неприпада, него онима у провин-цијалу угарском. Избори дакле морају бити тамо онако исто слободни од уплива власти, и ограничени са стране власти, као и што су у Угарској.

Кад је нама свима, дакле и онима кои у крајини станују, аутономија гарантована, онда неможе стари непризнати ферорднузи врећати и обилазити закон, закон кои је господар кра-ине Н. Величанство потврдило. Неможе се да-кле допустити, да се заступници народу у крајини противно закону државном намећу, и тим законито право аутономије гази и укида.

Најпослђ морамо В. преузвишености и то до знања доставити, да генерал команде уз-мају себи право учинене једногласне изборе непотврдити, друге пак са 2 и 8 против 34 гласа потврђивати.

Ово право потврђења нема никаквог на-

8. јула. О писму војводе ерцеговацког Луке Вуковића, које је он својим личним и политичким пријатељима писао, и које се једино

негов народ и отачество относи, културтрегери, турски пријатељи и присталице у велико рачуи воде. Они већ то писмо називају „окожином панславјанског агитатора“. (Rundschreiben des panslawischen Agitators). Продаје душе већ су то писмо на сваке начине протолковали. Они који даде од носа виде, и који нису кукаве надрикнуће, лако увиђају да је писмо само у корист ерцеговачко-босанског народа, випошто у корист Русије писано. Ако се војвода Лука (иђе позива и грози се нашим душманом са Русијом, то је на свом месту. Културтрегери ради би да војвода каже да је Аустрија и Мађарска жива узданица робујућим народом, то би га без двојбе и пештански „Пестер Лоја“ и „Пешти Напо“ посрамљали и њега и његову зrelu политику, а овако изнекивати може, да ће га осудити. Свак знаде и види да и Аустрија и Мађарска радо би покле к Босни и Ерцеговини пружиши, али војвода у свом писму добро разлаже, што Аустријанце чека на граници галички; чека ји струја која би преко Беча у Париград пасрула, сву Аустрију прегачила, а побратиму болеснику погом за врат стала. За Мађаре каже да су једна слика у вијоре, и да би онга тренутка, како би се они на нека освајања покренули, исто прегачени били, и ту би им и конач бијо. Војводино писмо има довољног разлога, а ко може казати да и неби тако било? —

Војвода Лука подубо живи у Русији, а то се само од себе разумева, да војвода није у Русију само за то дошао, да тамо безбрижно живи и у свакој удобности и разокепности дане губи. Војвода се стара за свој народ и отачество, и његова је света жеља још једном тробојни српски барјак у кршевима Ерцеговине развисти, те што му Бог ладе и срећа јуначка. Као год што је сав наш славјански народ стрплив, постојано спеси своју судбину, ма гаје тврду наду да ће му пре или после слобода синити. А као што је сав славјански народ, такови је и војвода Лука, он је стрплив, али рачуна и зна његов дан кад ће се одет браћи својој у раввој Суторини и кривитам Зубцима показати.

Културтрегери ради би да наш род славјански још пет вјекова робује, да мирно свој врат под јарам покупи, то се некреће. Али нека знаду, да су и дани славјанског робства бројени. Начело народности данас говори, и не треба ни сумњати, да надјачати неће. Народ талијански беше поцепан и робоваше, а ни данас још без Рима није задовољан. На темељу начела народности покренуше се Французи као сродници Талијана, те им проти снажне Аустрије помоћу, аконрем Французи узеше у шур за њихово пријатељство, ипак сваг држаше да им саво на темељу начела народности показаше. Зар Руси нису у стању били да препрече Французима да Талијаном непомажу? Јесу могли, али нехтедоше. Уста Аустрија и Русија да помогну својој браћи у Шлезвиг-Холштајну против Данске, нико се нечаче. Уједини се скоро Италија и Немачка, а сад је ред на Славјане дошао. Русија као славјанска држава већ је са свим у свом реду, она мора осталим Славјанима да помогне, она ће нам и помоћи, о томе нетреба ни сумњати, а да нам није и досад помогла, колико су криви наши душмани, толико смо и ми сами. Ми робујемо и једва се живи крећемо, стао нам не један, но више душмана ногом за врат, слаби смо и невољни да се од једног, а камоли од три душмана отнемо, и без помоћи руско нигда се отети нећемо, нити се отети можемо, а ако ћемо чекати док се наш народ умно у обште развије, ће му слободно на дигати није. Чекаћемо још три вјека. А нас има жали боже довољно који против Русије рокћемо. Наши душмани Русију барбарском, глумом, и непросвешћеном називају, а то чине вато, јер ми је Русија три у оку. А зашто је Русија барбарска, глума и непросвешћена? Русија се данас у свему са најпрвом државом мерити може. Код куће и унутрашњости стоји најјачије. Има своју образовану војску, свакојаке заводе, паропловство, железне и остаде путове, трговину и све као и други. Интелигенција може свима да предњачи, и ето што се слободу тиче, и ту се журно по духу времена корача. А ми копирамо којешта од славјански душмана, те и ми зовемо Русе барбаре, који ће нас позобати. Брацо мој, ако Русија збоља ту намеру, од које се ми јужни Славјани никад бојати нетребамо, имала буде нас ни питати неће. Дакле наш је снао у Русији, она нас може и хоће избавити само ако ми умјели будемо. —

Устав за књажество Србију. (Продужење.)

Чл. 67. Скупштина може да прима писмене жалбе о предметима, које је дотични мина сар већ решио, но она не може да прима лично жалитеље.
Чл. 68. На свако закључење, које скупштина поднесе кнезу, следоваће кнежевска одлука, и то, у колико је могућно, још за трајања исте скупштине.
Чл. 69. Министри имају приступу у седнице скупштине; они могу у претресању сваког предмета учествовати; биће саслушани, кад би год захтевали,

и имају право да а стари још једном говоре, пошто се претрес о њој сврши.

Кнез може да одреди и пошаље у скупштину и друга лица, као поверенике, који ће у место министара, или с њима заједно, давати скупштини потребна објашњења, и они повереници имају тада иста права као и министри.

Но ни министри ни повереници не могу давати гласа.

Чл. 70. Скупштина може и сама да позове министре или одређене поверенике, да јој даду потребне извештаје и објашњења, и они ће то свагда дати, ако не би налазили, да би за државне интересе било штете од јавног, пре времена, саопштења.

Чл. 71. Нико и никад не може узети посланика на одговор за глас, кон је он дао као члан скупштине.

По ако би његови изрази садржавали нападање на личност кнеза, кнежевску фамилију, намеснике кнежевог достојанства, скупштину, или поједине чланове њене, онда председник има право да седницу за тај дан прекине, и у следећој седници предложи, да скупштина реши: да се дотични члан за неко време искључи из скупштине.

А ако би изрази посланика сачињавали по привичном закону како злочинство, или преступ, дотичан члан може и пред редовним судовима бити оптужен, ако скупштина предходно одобри.

Чл. 72. Чланове скупштине, пет дана пре него се отвори скупштина, и за све време трајања њене, не могу бити затворени, нити предати суду, осим по прописима следећа два члана.

Чл. 73. Кад се у злочинство или преступу на самом делу ухвати, могу се ставити у притвор, но то се мора одмах јавити скупштини, и никакав даљи испит над њима не може се чинити, док скупштина не реши, да има места стављају под суд.

Чл. 74. Докле скупштина траје, њене чланове не може никва власт ни позвати ни ставити у притвор, докле она не реши, да се може иседровање против њих одлучити, осим случаја, кад се ухвати на самом делу злочинства или преступа.

Сазивање народне скупштине.

Чл. 75. Скупштина се сазива редовно сваке године, а кад би важни хитни послови захтевали, она се може и ванредно сазвати.

Чл. 76. Кнез сазива, отвара, и закључује скупштину; он одређује време у годину, кад ће се, и место, где ће се она сазвати.

Он може отворити и закључити скупштину и преко нарочитог за то пуномоћника. А ако је скупштина сазвана у случајима члана 12., онда је отварају они, који су је сазвали.

Чл. 77. Кнез може сазвану скупштину на неко време да одложи, само ће се при одлагању одредити време, на које се одлаже, и то време може бити најдуже шест месеци.

Чл. 78. Кнез може скупштину и да распусти, па да нареди други избор посланика народних. Други избор посланика мора бити наређен најдуже у текући четири месеца, а друга скупштина мора бити сазвана најдуже у текући шест месеци, од дана, кад је предходна распуштена.

Чл. 79. Без кнежевог позива, посланици не могу се скупити у седници скупштине, нити могу скупљени остати, и што радити пошто су седнице закључене, одложене, или скупштина распуштена.

Чл. 80. Сваки владин предлог, и у опште снами предмет, мора се у скупштини, пре него што се узме у саветовање и решавање, испитати у једном или више одбора.

Чл. 81. Овим одборима влада ће свагда дати, на њихово захтевање, потребна објашњења.

По одбору морају, пре него што даду своје мишљење скупштини, саслушати владиног повереника, о примедбама, које би овај имао да учини, и које ће одборима у њиховој седници разложити, а одбори ће о тим примедбама расудити, и по нахођењу оценити их.

Чл. 82. Скупштина може решавати, кад у седници њеној присуствују најмање три четвртине чланова.

А за пуноважно закључење изискује се, да су за предлог дали глас најмање половина присуствуюћих чланова и један више.

Чл. 83. У скупштини може се глас дати само лично и јавно.

Чл. 84. Скупштина стоји у обношћу само са министрима.

Чл. 85. Седнице су скупштинске јавне; но могу бити и тајне, са захтевања председника, или ми истра, или владиног повереника, кад који од њих изјави, да је при саопштењима, која би имао да учини, нужна тајност; или на захтевање три члана, којима би се, пошто се слушајући удале, придружила најмање још једна четвртина присуствуюћих чланова.

Чл. 86. Нико не може са оружјем доћи у седнице скупштине, ни у ограду њеног здања.

Чл. 87. Чланови скупштине, који не живе стално у месту, где се седнице држе, добијају путни и дневни прошах из државне касе, што ће се одредити особним законом.

Чл. 88. Ближи прописи о пословном реду скупштине, одредиће се особним законом.

Велика народна скупштина.

Чл. 89. Посланике за велику народну скупштину бира сам народ, у броју четири пута онолико, колико народ бира за обичну скупштину.

Велика народна скупштина сазива се кад је потребно:

1. да се избере кнез, кад би владајући преминуо, а не би било престолонаследника по одређењима овога устава, у ком ће се случају и цивилна одредити новом кнезу;
2. да се изберу намесници кнежевог достојанства, кад се та потреба покаже у смислу устава;
3. да решава мењање устава;
4. да решава питања веће важности, о смањвању или размењивању дела државне области; и
5. кад кнез нађе за потребно, да саслуша велику народну скупштину о каквом питању, од ванредне важности за земљу.

IV. Државни савет.

Чл. 90. Установљава се државни савет, коме је задатак:

1. да даје влади своје мишљење о предметима, које би му она предложила;
2. да на позив владе израђује и испитује законске и административне пројекте;

3. да решава и решава жалбе против министарских решења у спорним административним питањима;

4. да решава сукобе између административних власти;

5. да одобрава почасне издатке из општег кредита, буџетом одређеног на ванредне потребе, као и почасно употребљавање кредита, одређеног на грађевине, у колико би издатки у поједином случају био већи од суме, са којом министар може сам по закону располагати;

6. да одобрава задуживање државе, као и ванредне кредите, у случајима, предвиђеним чл. 66. устава;

8. да решава о прирезима за потребе округа, срезова и општина, ако прирези прелазе суму, коју сама управна власт по закону одобрава, а исто тако и о задуживању округа, срезова и општина;

9. да одобрава продају и у опште отуђивање непокретних добара окружних, срезових и општинских;

10. да решава о расходувању оних сума, за које би се показало да се немају одкуд наплатити;

11. да одобрава у ванредним потребама зајмове из државне касе, или изузетке зајмове од управе фондова;

12. да одобрава поравнања, која би се по државне интересе као пробитачна показала;

13. да може од главне контроле захтевати потребне извештаје, и објашњења о државним рачунима; и

14. да решава има ли по закону места заузимају приватних непокретних добара, за опште-народну потребу.

Чл. 91. Чланове државног савета поставља кнез. Они улазе у ред осталих чиновника. Број њих не може бити мањи од једанаест, ни већи од петнаест. Из њихове средине кнез поставља председника и подпредседника, који врше ову дужност, докле кнез не нађе за сходно, да их другима замени.

Чл. 92. Члан државног савета не може бити, који није навршио тридесет и пет година живота, и десет година државне службе, и који нема непокретног имања у Србији.

Пословни ред државног савета одредиће се особним законом.

V.

О државном имању, о кнежевом имању и кнежевој цивилној листи.

Чл. 93. Државно имање састављају сва она непокретна и покретна добра, и сва имовна права, која држава, као своја прибавља и притежава.

Законом ће се одредити, како ће се то имање моћи отуђивати, или оно и његов приход заложити, или другим теретима обтеретити.

Чл. 94. Државним имањем управља министар финансије.

Чл. 95. Од државног имања различно је кнежево приватно имање, којим кнез може слободно располагати за живота и на случај смрти, по прописима грађанског законика.

Чл. 96. При ступању на престо, кнезу се одређује из државне касе, годишње једна сума новаца, скупштинском, на све време његове владе, као цивил-листа, која му се месечно исплаћује.

Али трошкови на одржање оних државних добара, која се кнезу на безплатно слободно уживање уступају, имају се исплаћивати из његове цивил-листе.

Чл. 97. Цивил-листа један пут одређена, не може се повисити без пристања скупштине, а без пристања кнеза не може се умалити.

Чл. 98. По смрти кнеза важи њему одређена цивил-листа, и за престолонаследника, до састанка прве народне скупштине.

(Свршиће се.)

З а п и с н и к

прве скупштине српских певача држане у Вршцу 10. јуна 1869.

(Свршетак.)

Продужење у 3 сахата по подне.

Бр. 9. Брат Паја Јовановић из Св. Петра излази пред скупштину с изјавом, да се обезбаве годишње прилагати на оснивање фонда музичког 5 фор.

Овој изјави придружиле се сопственом обавезом ова браћа: Петар Ђамбасовић србин-пољак родом из Панчева а сада станујући у Премислу са 5 фор. (положио); прота М. Њипић из Жабља са 5 фор. Паја Телечки из Неузница с 10 фор. Коста Панић из Вршца са 5 фор. др. М. Јовановић из Београда са 1. дук. А. Максимовић са 5. фор. Вучко Грудић из Београда са 1. дук. Манојло Хрваћанин са 10 фор. — а Јован Деметровић из Телишвара 100 Бр. 10. Председник ређајући разне предлоге од пре подне, ређаже, да би што се организације тиче ваљало, да певачке друштине стоје у вези с уједињеном омладином и да омладинска контролише ред тих дружина. Одношај између пев. дружина и уједињене омладине предмет је за већање од највеће важности, подела рада је врло важан закон у народној привреди, али ваља добро схватити скупштину поделе рада, која се у томе састоји, да се неспротивно послови поделе, а сродни да се споје.

Брат Илија Вучетић из Пеште: У уједињену омладину спада сваки Србин, који своје народу добра жели. Треба да сву снагу напрегнемо да омладинску установу одржимо, јер док се год једна установа неучињена, не треба се лаћати нове. Ја тако зато мислим, што сам видео, да се хоће, да певачке друштине буду нешто за себе, и да имају своје посебне скупштине. Уједињена омладинска прогласила је, да у њен делопруг спада све, што служи просвети, дакле и музика и певање. Опасно би било по делу омладину, кад би се на тај начин одвојили, опасно е тога што смо сиромашан народ, па неможемо трошити времена и новца на две скупштине. Ако ће мо увек за нечим новим ићи, онда ни дочега доћи не можемо. Што се организације тиче, ваљало би пригнати за тим, да се остваре на првој омладинској скупштини донесени закључци о одсецима; радна би се на тај начин поделила и опет спојила. Одсеци би подносили своје закључке на санкцију омладинске скупштине да она реши, а ова скупштина да припрема само материјал.

Брат Аца Петровић: Слажем се са Вучетићем, јер држим, да су певачке друштине само ограничење уједињене омладине, и налазим да би најтајније било, да се изабере одбор који ће наредити предлог ради оснивања фонда музичког и подишет

га на оснивање омладине, скупштине. Као чланови омладине старалемо се за све потребе народа, а као чланови певач. дружина само за певање.

Брат Каменико Ј. Јовановић: Што се омладине тиче, држим да нико скупљеним певачима неће одрицати омладинске тежње и да ће их свима за такве исте чланове омладине сматрати као и све остале. Ја сам само за поделу рада: ми смо се овде састали као певачи, и као такви имамо се само о певачким друштвима побринути. Што више потребе узимамо, с тим више и средстава имамо морало, и певачка скупштина нужна је, да би се потребе певачких друштава подмирити могле. Ми би се на нашим скуповима само о стручним стварима саветовали, остављајући све остало омладинској скупштини. Наше закључке које би по начелима на омладинским скупштинама изречени доносили, морали би омлад. скупштини на санкцију подносити. Између мог предлога и онога брата Вучетића нема разлике друге до те, што он хоће у место певачке скупштине одсек певачки на омлад. скупштини. Почем су у певачким друштвима понајвише занатлије и трговци, то они махом не могу долазити на омлад. скупштину, али лакше на певачку, која се о већим свецима држи. Што се трошкова тиче, неће нас особено стајти, јер певачке светковине државе се сваке године, па било том приликом скупштине или не, трошкови су учињени.

Брат Иса Павловић: Слажем се са Камениковим предлогом да се састави фонд, али желим: да певачке друштине ступе у што чвршћу везу с омладином, а тога ради нех над певач. друштвима стоји омладинска. Усваја одсеке омладинске. Опасност је да ћемо се расцепити, јер се може десити, да се неомладински елементи у певачке друштине увуку. С фондом музичким нека рукује уједињена омладинска.

Брат Милан Јовановић: Певачке друштине морају бити саставни део целокупне омладине. Певање је део оми. рада, а што је по природи својено не може се делити. Омладинска је идеја ухватила дубок корен у народу, некад су певачи сами били омладинска, данас пак може омладинска бити заштитница певач. дружинама. У осталом слажем се о Вучетићем.

Председник: Нико не одриче, да су певачи овамо дошли у духу уједињене омладине, о томе нема питања, него је овде питање, како да се оснује фонд за музичке ученике.

Брат Урош Гавриловић: Више скупштина преко године служиле пре на корист а не на штету народу. Узмимо само чешки народ, који сваки час скупштина има, на видимо, да су последице тих скупштине врло добре, а и кад узамемо на ум да је свака овака скупштина у опште корисна, онда долазимо до тог природног закључка, да што више скупштина тим више користи, што чешће гозора и договора тиме чистија и боља ствар се ствара. Знамо и призивајемо, да су начела певачких друштава на начелима омладинским основана, и да су певачи једно исто с омладином, па шта се онда бојимо целања? довољно је дакле за јединство омладине, када ми певачи изречемо, да ћемо и од сада у нашим пев. скупштинама на основу начела омладинских делати, да ћемо сав наш рад сваке године скупштини уједињене омладине посвећивати, па ако нам ова наш рад одобри, ми ћемо и даље тако делати, а ако изрази своје негодовање, онда ћемо од досадањег правца одустати и све од уједињене омладине донешене поправке пријимити.

Потпредседник Војтех Хлавањ предлаже; да се прво већа о начину, како да се оснује фонд, па онда тек да се већа о томе, како ће се тим фондом управљати; предлаже даље, да се помоћу тог фонда издаје музички лист.

Брат Лаза Телечки неће две скупштине, јер налази да су начела певачких друштава и начела омладинска једна иста. Омладинске скупштине би биле све мање и мање, кад би се одвојиле од њих скупштине певачких друштава. Контрола мора лежати у рукама целокупне омладине. Ми овде не мамо ни права да што закључујемо, јер овде нит смо се конституисали као омладинска, ни као скупштина певача. Зато ова конференција треба своје закључке омлад. скупштини да поднесе.

Брат В. Мајински из Пеште: Деоба рада није расцепљивање рада. Подела рада није се извести и тиме, да се не држи певачка скупштина. Браћа што су се скупила, осећају на посе, да један део посла раме и да му ваља припојити. Од свију предлога довољно је, да усвојимо само један, а то је да оснујемо фонд за потпомагање музичких ученика. Остале закључке треба да поднесемо као предлоге омладинској скупштини.

Брат Аћимовић из Вршца: Насам за то, да се засебно држе скупштине, него нека буду одсеци и предлажем да се из музичког фонда и женске изобразвају, а исто тако да се и у основној женској школи предаје певање.

Брат Стева Поповић из Београда предлаже као изворе за оснивање фонда музичког приходе од беседа, седа, јавних предавања прилоге из црквених општина, и да се донесе закључак, да пев. друштва преко сабора ишту, да при уређеном нар. фонда одреди стипендије за музичко изобразење.

Брат Бота из Чачка: Желим да се одношај између певач. друштине и уједињене омладине одреди на првој омладинској скупштини.

Брат К. Трумић из Митровице неће да овим фондом омладинска рукује с тога што омладинска још нема од владе потврђени статут.

Брат Лаза Костић из Н. Сада хоће скупштину певача с тога, што омлад. статут није потврђен а певачка заједница као стручно друштво може опстојати, јер му влада не може статут не потврдити; жели да певачи овим фондом рукују.

Брат М. Кујунџић: Уједињена је омладинска представник нашег јединства, слободу и песме. Предлаже, да се одобре један одбор или одсеци који ће израдити предлог, музичке и поднети их скупштини омладинској. Омлад. скупштина мора бити срце кроз које ће бити длавери целог нашег народа, живота. Ми смо црви ишшли као организована снага, наш је народ поцепан, али треба да се уједини у омладину своју. Ми над хоћемо другу организацију за особито какво друштво, онда ми рушимо омлад. организацију. Председник пита: желили скупштина да се гласа или да се даље дебатује.

Закључено да се гласа.

Бр. 11. Председник ређа затим све предлог, досад донесене, и пита хоће ли скупштина о тим предлозима да реши или да се бира одсец, који

ће писмени предлог сачинити и идућој скупштини омладинског поднети.

Једногласно закључено, да се изабере одбор који ће предлоге поднети омлади, скупштини на привремено одобрење до прве скупштине певача, ако се она прва пре овог састаје.

Брат Св. Касарјиновић предлаже да тај одбор буде једно певачко друштво.

Закључено да управљајући одбор вршачког певач. друштва сачини писмени предлог, да га певачким друштвима саопшти, у новинама обнародује и идућој омлади, скупштини поднесе.

Бр. 13. Председник предлаже, да се одреди ко ће потврдити записник.

Одбор вршачког певачког друштва опуномоћује се да овај записник одостави.

Председник: Јајини: Каменик Ј. Јовановић. В. Јовановић. Јован Павловић. подпредседник: Урош Гавриловић. В. Ј. Хлавић.

ТЕЛЕГРАМ УРЕДНИШТВУ „ЗАСТАВЕ.“

Земун 15. јула. Црквена скупштина данас закључила патријарху послати негодовање због разнуса сабора и изјавити усвајање протеста народне странке.

НОВИЈЕ.

— У Паризу разнела се 12. јула вест, да је порта дозволила поглавцима полске емиграције, да устроје у Цариграду пољску населбину. Намера је пољских бегунаца та, да се сви настале у Турској, јер их онде примају у војску и другу службу. Даље јављају из Цариграда да порта уцврљује Никшић и Клобук; 400 радника раде на опкопи.

— Из Беча телеграфишу Лојду, да бечка општина оће да иште од владе да се укину сви манастири.

„Голос“ донео је био глас, да је француска војска у Алжиру добила заповест да се спрема на пут. Журнал сепијел побја ту вест.

— У Лавову било је 15 јула туче између солдати и Чивута. Војска је морала растерати кавгације.

— По Монитеру Дон Карлос је 15. јула упо у Шпанију а „Империјал“ Шпански јавља да је дан пре био на граници шпанској. Уједно јавља да је чета од 250 људи прешла шпанску границу.

— Министар Гискара укорио је Варшавски истражни суд због инкоректна поступка при истраги.

— Гроф Вајот опомиње Цариград да се умери због турско-египатске дисперенције.

— Краљица је одобрила иршки црквени бил.

— О истраги у манастиру кармелиткиња јављају даље, да се дознало, ко је писао о.о. безимено писмо. То је неки Гензјеровски, властник једног информацијонског у Кракову. Он је ово дочуо од овога стрица, неког старог свештеника у Требињу, код кога је духовник манастира Кармелитка био и у цијанству кацао му за Барбару. Духовник је одведен такође у затвор.

ИЗЈАВА И ПОЗИВ.

Многи, који се до данас на броштуру моју: „поборне жеље хришћанске“ устмено, писмено, на путу печатње и т. д. лепо и ружно, пољубо и с негодовањем, одвањше и извршише, до знања достављају да би свакоме посебне одговарајуће било, него да скупљам сва таква мпење, пак ћу их са предстојећим другим књижице издати, кроз критике протак пропустена, у скупу читајућем свету обзнати.

Писмо моје на патријарха српског изишло је већ и у странима новинама, без моје воље; тако се и броштура на немачки преводи, за просвећени европски други свет, и то опет без мога сутцаја.

Умољам само својога свога критичара, да се под састав свој, по примеру г. Свет. Михајловића, властите подише; само не овог јорганциј мајстора из Земун, који би у харлемском шалабавиу свом од браде и дуге косе поштованог свештеника и шег мадраде правити рад.

Безимени нападачи јесу и остали опадаци. По таквих је, хвала свести народној, одвећ мало. Огромна је већина са признањем и благодарно одговорила ми се.

А ти мали наш народе српски не дај се забављивати и плашити, да те поунјатити, покатоличити или полутеранити намеравам. То Бог знаде а и мој ће нам и даљи рад и живот доказати да није истина. Мени није познат пример из наше новостарице, да је други тако нас унијатио, него само наши епископи и други свештеници, кад су своју корист у томе тражили и наћи мислили.

Моја је намера: школе и цркве светом нашим напуни, и ту га поучавати дати, да Богу и људима угодији постане; а крме и тавнице испразнити; моја је намера, богохуље грозно из народа иско-рени, али иразноверцу из свете христове цркве истиснути; моја је намера, сав веројаконски живот наш, по крај неприкосновенот права славије, научи христовој сходно тако преобрати, да нам на срећу нашу по ноји божијој служи, да поред њега не пропадне и даље, као досад, у свакоме смислу; а то ће само тако се изградити моћи, ако се Богу, разуму, поштењу по-вратимо.

Свјетовних наших листова уредништва учтиво умољам, да ову изјаву у уваженима листовима својима печатају изволу.

У Панчеву Др. Пенчић синик.

Уредник и издавац др. Свет. Милошевић.

Добровољни придон на беседи 12. јула 1869.

Г.Г. Марко П. Шилић 2 ф., Милан Ко-стић 3 ф., С. Јешић 1 ф., Никаћ из Земун 1 ф., (Шева) Коста Радовановић 4 ф., С. Ба-рако 1 ф., Ј. Г. Адамовић 1 ф. — Свега 13 фр. а. вр. М. Кода благајник.

Књижевне вести.

Книге

Како је ко онако му и бива, разаслане су све поштованим уписницима; ако је ко од г. уписника изостављен или има друга каква потраживања, нека се обрати на издаваца.

ПОЗИВ

На основу устава за срб. нар. позориште §. 10. овим се сви редовни и почасни чланови друштва за срб. нар. позориште позивају на главну скупштину, која ће се држати 30. јула о. г. Предмети саветовања: стање фонда, прегледање рачуна, буџет, стање позор. касе, представљачко особље, позор. представе на страни, издање позоришта, ковчежић.

Из седнице управљајућег одбора срб. нар. позоришта у Новом Саду 14. јула 1869.

Др. Јов. Суботић, с. р. начелник друштва за срб. нар. позориште.

Ф. Оберкнежевић, с. р. тајник срб. нар. позоришта.

ИЗЈАВА.

Седам година уживао сам наклоност Ср-баља, заслужио сам многу српску крајцару. Срдачна им за то хвала. Околности ме примораше да заменим 1. августа о. г. пивару са гостилником „код лангера.“ С тога умоља-нам понизно пошт. српске госте моје, да ме и од сале не забораве, а ја ћу свагда, као и до-сад својски на услузи стојати са укуним је-дом и ваљаним пићем.

У Новом Саду 12. јула 1869

Пера Хелд удостоитељ у пивари.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

У Пешти 15. јула: Шен. бан. 83 фун. 3.60—75. Шен. пот. 83 фун. 3.70—85. Шен. бач. 83 фун. 3.60—75. Раж 75—79 фун. 3.15—20. Јечам 68—70 фун. 3.15—20. Соб 41—48 фун. 1.90—2 фр.

Стање воде: Пешта, 15. јула: 8' 7" време суво. Пожун, 15. јула: 5' 10" време облачно. Тожај 15. јула: 8' 5" време суво. Сегедин, 15. јула: 2' 11" време суво. Арад, 14. јула: 0' 11" време суво. В. Бечкерек, 14. јула: 0' 6" време суво. Осек, 15. јула: 3' 10" време суво. Сисек, 14. јула: 0' 8" време суво. Митровица, 14. јула: 2' 6" време суво. Земун, 14. јула: 7' 10" време суво.

Кура бечке берзе.

Акције народне банке	754
8% метални	63.55
Вајан народни	72.95
Дукати	5.92
Аустријско сребро	121.75

ОГЛАСИ.

Сваки учесник добија бадава је-диу пропесу на један кредит лоз што ће се извлачити 1. окт. 1869.

Особито су вредни препоруке друштвени дозови од

20 комада тако звани „1839. ФИНФТЕЛ ЛОЗОВА“

исплаћују се у 23 рате по 7 ф. Дају особит изглед на добитак с тога што се већ после седме извлаке исплаћују.

Она чим се плати прва рата почиње под-пуни деонички добитак, и поделиће се добитак подједнако међу 20 учесника.

Кад се исплати последња рата добија сваки учесник један тако звани „финфтел 1839. ори-гинал-лоз“

Поједини могу без бриге за друге при-стати и доста је да се припошле 1 рата од 7 ф. Листе за извлачење гратис и франко.

Банка и менчарница

167—2—3

Александара Вишње

Нови Сад дунавска улица бр. 18—19

Оглас.

1860 год. Промесе, вуку се 1. августа 1860. Главни добитак 300,000 ф., по 2 ф. 50 н., и 50 н. кнг.

1860 год. Оригинал-дозови, на ме-сечно одплаћивање 5. фр.

1860 год. Промесе, вући ће се 1. сеп-тем. 1860. Главни добитак 200,000 фр. по 2 ф. 50 н., и 50 н. жнг.

1864 год. Оригинал-дозови, по 100 ф., на месечно одплаћивање по 6 ф.

1864 год. Оригинал-дозови, по 50 фр., на месечно одплаћивање 3 фр.

Потврде о исплаћивању на рате разпиљем оома чим се прва рата пошље, и већ са првом ратом, осигуран је цео добит, који на читаву лозу (сречку) припада.

Листе извлачења дају се бесплатно.

Александар Вишња, банка и менчарница, Дунавска улица 152—8. бр. 18-19. у Новом Саду.

ОГЛАС.

Српско „друштво за радиност“ по-требује угоститеља (ресторатера). Ко би се тога посла примити рад био, нек се обрати устмено или писмено подпредседнику друштвен-ном г. Стевану Јевтићу, од кога ће моћи ближа условија разабрати. Рок је тој пријави до св. Илије (или 1. августа по нов. калед.) ове год.

У Новом Саду 6 (18) јулија 1869
А. Сандић секретар
Стеван Јевтић подпредседник
165—2—3

Петар Матић

у Новом Саду,

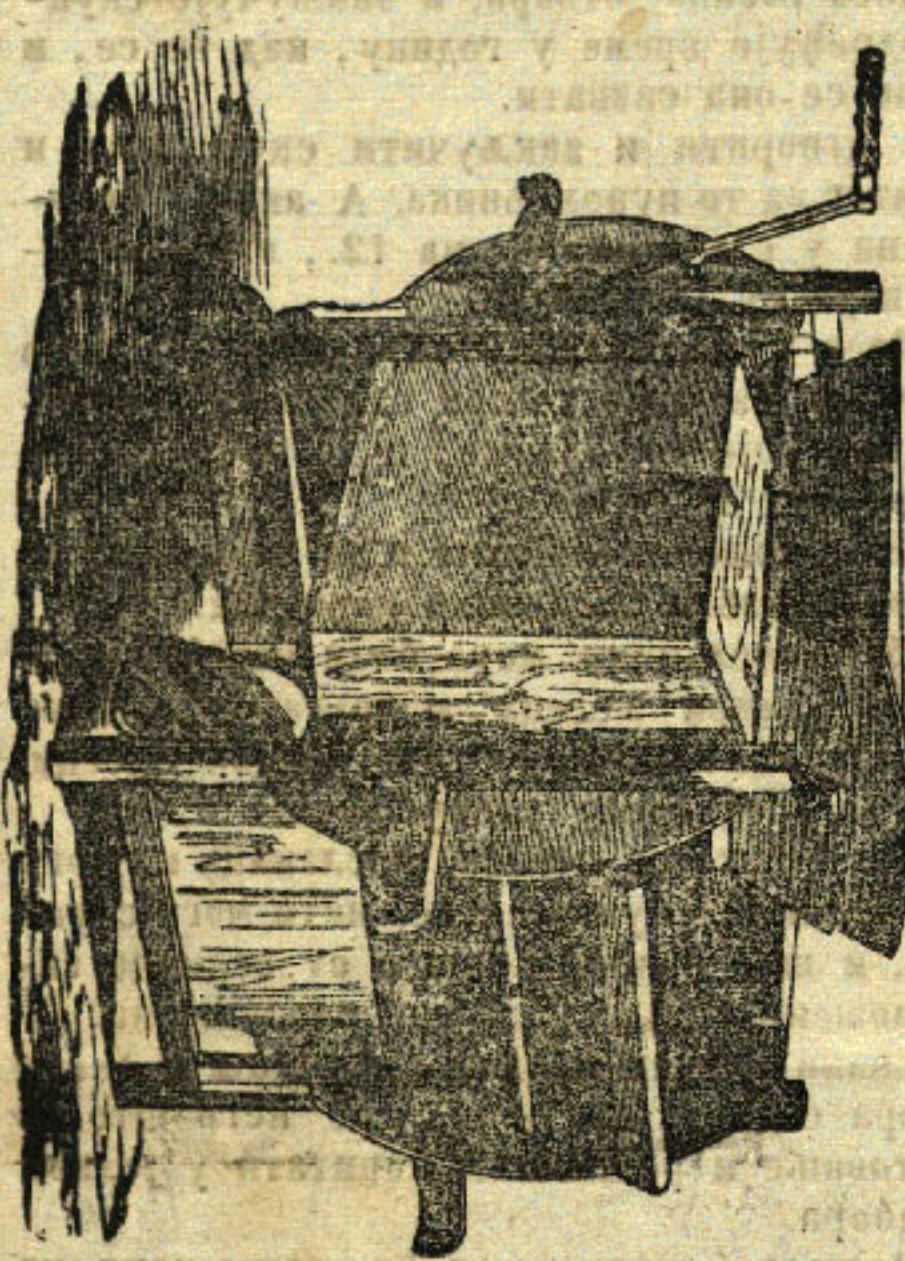
потребује за своју мануфактурну трговину једног доброг спомоћника. Ко то меото попу-нити жели има се што скорје на фирму пи-смено обратити.

173—1—3

НИКОЛА ДУСИНГ

СТОЈАР И ЗГОТОВИТЕЉ ВЕТРЕЊАЧА У НОВОМ САДУ

на свињској пијаци куће бр. 2030.

препоручује своје добро и практично начињене ветрењаче и друге столарске послове.

Усуђује се особито п. н. пуб. пакљивом учинити на своје ветрењаче (решета), које из-жита чисте сву главицу и другу нечистоту.

Свака наручбина на страни шаље се уз нахнаме, кад се најпре положи капара.

Ценовник ће се на захтевање сва-ком бесплатно послати.

66,8—12.

Оглас.

Сваки дан свеже

СОДА ВОДЕ

може се у мојој фабрики која је најновије по-прављена конструкције, сифон по 10 нов. а. вр. са улогом од 1 ф. у апотеки код св. духа. И послаће вам се у кућу.

Мориц Браммер

Прекупници добијају велик рабат. 163—3—3

ОБЈАВА.

Тителски средњи ва-шар премештен је на више година од 1. августа на 22. август п. р. узрок што је у Кули, Бечеју и Пазуву ва-шар истог дана.

170—2—3.

Стениште.

На место обштинског вештачког баштована. Са наведеним службеним местом, спочава је го-дишња плата, у готовоме новцу 300 ф. а. вр. сло-бодан стан, и трећина прихода од продати благо-рођени воћана.

Избор баштована опредељен је на 30. август т. л. п. р. Стручни вештаци нека изволе до наведе-ног дана, своје прописно свједочење молбенице на ово старешинство сиспести. За неизоставну нуждна су свједочења: 1-во преко стручног положеног ис-пита, и 2-го преко досадањег занимања, на струч-номе пољу.

У Сентомашу 22. јула 1864 п. р.

Од старешинства варошице Сентомаша.

Николић Лазар Манојловић бележник. 171—2—3.

ОГЛАС.

Кућа под бројем 2401 у темеринској улици код „златне диње“, издаје се под кирију. Она се састоји из 1 дућана, 1 бирчуз, 4 собе, кујна и подрум.

Ближа условља могу се у истој кући до-знати код

166—2—2

Софије Радосављевић

Својевољна продаје.

Кућа у Панчеву код „беле лађе“ бр. 1141, зидава из доброг материјала, један опрат ви-сока, са правом гостионе и казане, снабђевена, продаваће се путем јавне дражбе, за коју се опредељује 24. Јули (5. Август) као први, и 25. Август (6. Септ.) 1869. као други и по-следњи рок.

Годишњи приход те куће износи 1550 ф. а. вр., и могла би најмање половина куповине (цене продаје), многе године са 6% годиш-њи камати, на првом месту укњижена остати.

Обширнија изјестија могу се добити уст-мено или писмено, од Јос. Дра. Конст. Пенчић, градског физикуса у Панчеву. 149—3—3

Стечај.

Код православне српске свете Спиридонске об-штине у Петрињи војничкој крајини управљено је учитељско место. Плата је на годину 300 ф. а. вр., 5 фати дрва, и слободан стан с баншном.

Учитељ имаде такође дужност, на једној страни код богослуженија пјенија обављати — и код гласбеног пјенија са децом присуствовати — и ако будне вешт гласбено пјеније предавати, то јошт добија по крај своје плате награду од 100 фр. годишње.

Проситељи имају своје молбенице с доказима о свршеним наукама и о способности за учитељство до 1. септембра (20. августа) о. г. код привног одбора поднети.

У Петрињи 5. јула 1869.

169—2—3 Од свете Спиридонског одбора.

Објава.

„Чаковачка штедионица.“

Која је у Чакову на главној пијаци у кући. Г. Нике Петровића смештена, отпочиње рад свој 21. јула 1869. као што сљедеће извршава.

1. Прима новчане улоге на камату на краће и дуже време.

2. Одбитује (Есcomptirt) овдашње и стране ме-нице у смислу друштвеног устава.

3. Награђује папирне вредности по берзи.

4. Даје зајам на валото, сребро и на производе, који нису квару изложени.

5. Даје зајам на непокретна добра (куће и земље) која заводу довољно јемства обећавала буду.

Приметбе и предлози примају се сваки дан осим недеље и светца од 9 до 12 сахати пре подне само у дворани чаковачке штедионице.

Прибележење за зајам почиње од 13. јула. о. г.

Одбор чаковачке штедионице, деоничког друштва.

168—2—3

КОЛОНИЈАЛНА ТРГОВИНА

Васе Вукомановића

у Земуну

потребује два млађа спомоћника и једног ште-рта; који вољу имаде моме се одма прија-вити.

172—2—3.

МАНУФАКТУРСКА ТРГОВИНА

Павла Пачића

у Земуну

потребује једног спомоћника, који жели место управљено заступити нек се изволи лично или чрез писмо обратити.

173—1—1

ОГЛАС.

У Митровици има код Маркса на про-даји Локомотил за шест коња са припадајућом опремом.

164—2—3

Јован Петровић

у Земуну,

потребује у својој мануфактурној трговини једног доброг спомоћника; који вољу имаде мождесе одма пријавити.

161—2—3.

ПОЗИВ.

Од стране одбора народнога хрватскога позоришта позивљу се сви кои желе сту-пити као представљачи или певачи овому на-родному заводу или мушкога или женскога пола, да то одбору што пре јаве.

У молбеницама, које се имаду што пре управити на позориште управљајућег одбора имаду изказати:

1. Јесу ли при којем позоришту учество-вали или нису, и то каквим успехом;

2. Да су вјешти у хрватском-српском или у другом славенском језику;

3. Јесу ли ковање науке свршили; и

4. Под којима условијама желе приступити хрватском позоришту.

У Загребу 4. Јулија 1869.

Управљајући позоришни одбор.

Платонов штампарија у Новом Саду 1869